

Bidrag skapar oftast fel incitament och oftast blir det fel när verkligheten kommer ikapp drömmarna? Detta är vad som händer i Spanien!

Vi skriver början av 2009, och av världens 20 största solesanläggningar är 17 spanska. Alla utom en av dessa byggdes i fjol. Och alla är mer än hundra gånger större än Sveriges största anläggning, Sege park i Malmö. Var och en.

Oj då, tänker vi, och inte bara vi. I maj 2007 införde Spanien ett subventionssystem för att stimulera utbyggnaden av förnybar energi, men lagstiftarna fick mer solel än de visste att de hade bett om. Mycket mer.

- Det här är historien om en snabb hajp och en snabb nedgång. Tillväxten var ohållbar och nu betalar vi priset för det, säger Tomás Díaz, pr-ansvarig hos den spanska solesbranschens intresseorganisation Asif.

Förra året arbetade runt 40000-50000 personer i Spanien direkt eller indirekt med solel, uppskattar Asif. I år kanske hälften. Regeringen drog i nödbromsen, och i september stannade utbyggnadståget. Helt.

- Vi är offer för boomen, för vårt eget stödsystem och för det snabba omslaget på finansmarknaden, säger Tomás Díaz.

Vi backar bandet. Det är 2005, och Spanien formulerar en femårsplan för att öka andelen förnybar energi: vindkraft, solel, solvärme och andra energislag. År 2010 ska landet ha 400 megawatt solel, med stöd av subventioner. Om målet nås i förtid avslutas stödet automatiskt.

Och så var det den där lilla övergångsregeln, lika för vart och ett av energislagen. Stöden avslutas inte direkt, utan med ett års frist. Det tar trots allt fyra till sju år att planera och bygga en vindkraftspark.

När Spaniens subvention för solel träder i kraft i maj 2007 har nivån satts högt. Tysklands massiva utbyggnad har tjugofaldigat priset på det kisel som används, och det måste entreprenörer få ersättning för.

Och visst lockas entreprenörerna. Att bygga ut solel tar inte årtal som vindkraft, utan månader. Redan efter drygt tre månader har målet för 2010 nåtts, och ettårsfristen träder i kraft. Men fram till september 2008 är det fritt fram att bygga hur mycket som helst, med garanti om att i 25 år få sälja all el från anläggningen, in på nätet, till ett pris många gånger över marknadspriset.

Anläggningar under 10 megawatt får 41,75 eurocent per kilowattimme, cirka fyra kronor. För överskridande kapacitet ges 22,97 eurocent per kilowattimme. Varsågoda, en sedelpress, att disponera i tolv månader. Och nu vänder kostnaden för solcellerna nedåt.

Över 200 miljarder kronor investerades 2008, tror Asif, och Spanien har kanske åtta gånger mer solel än målet för 2010. De investerade miljarderna, plus stora vinster till bolagen, kommer Spaniens elkunder nu att få betala via elräkningen under de 25 åren som kommer.

Tomás Díaz verkar se hela historien som dystert, trots att han företräder en bransch där många kommit åt stora pengar, på kort tid på missen.

- Det här gasandet och bromsandet var inte vad solelen behövde.